

FORSLAG OM PERMANENTE STIFTSRÅD

Nye vilkår for det mellemkirkelige arbejde

Der er fremsat lovforslag i Folketinget om etablering af permanente stiftsråd. Loven er endnu ikke vedtaget, men meget tyder på, at der under alle omstændigheder vil ske ændringer i organiseringen af det kirkelige liv i stifterne. Det vil også betyde nye rammer for det mellemkirkelige arbejde.

Lovforslaget om stiftsråd behandles i disse uger i Folketinget.

Foto: [Tomasz Sienicki, -Wikimedia.org](#)

Lovforslaget

Hvis loven bliver vedtaget, vil de nye stiftsråd bl.a. overtage de opgaver, som i dag ligger i stiftsudvalgene vedr. økonomi og i de mellemkirkelige stiftsudvalg. For fremtiden vil der altså ikke længere blive afholdt valg til de mellemkirkelige stiftsudvalg.

De nye stiftsråd vil både få en større bredde i deres sammensætning og flere opgaver, end økonomiudvalgene og de mellemkirkelige stiftsudvalg har i dag. Ifølge lovforslaget kan stiftsrådene selv bestemme om de vil nedsætte udvalg til at tage sig af særlige opgaver, fx mellemkirkeligt arbejde.

I nogle stifter vil man sikkert se at stiftsrådene nedsætter et mellemkirkeligt udvalg som i praksis vil komme til at arbejde som det i dag kendes fra de mellemkirkelige stiftsudvalg. Andre stiftsråd vil måske beholde det mellemkirkelige engagement på sin egen dagsorden. Der kan tales både for og imod den ene og den anden model, og hvert stiftsråd må selv finde ud af hvordan det mellemkirkelige sikres de bedste vilkår i det pågældende stift.

Sikringen af det mellemkirkelige arbejde

Lovforslaget bygger på en betænkning fra januar 2008, som har været til høring bredt i folkekirken. Det mellemkirkelige Råd argumenterede i sit høringssvar for at stiftsrådernes ansvar for det mellemkirkelige arbejde skulle sikres i en evt. kommende lov hvilket ikke var tilfældet i betænkningens forslag. Det mellemkirkelige Råd er blevet hørt på dette punkt – var det ikke sket, ville ansvaret for stiftets mellemkirkelige arbejde svæve frit i luften.

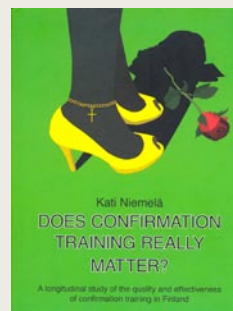
Det mellemkirkelige Råd foreslog også i sit høringssvar at stiftsrådene skulle have pligt til at nedsætte et underudvalg til at varetage det mellemkirkelige arbejde. Dette punkt er ikke blevet taget til efterretning, idet det er gjort valgfrit for stifterne om de vil benytte sig af den model eller ej.

Når loven engang træder i kraft, vil det betyde nye vilkår for det mellemkirkelige arbejde i stifterne. Nogle er bange for at det mellemkirkelige arbejde kan blive marginaliseret med de nye stiftsråd og forsvinde mellem alle de andre sager på dagsordenen. Andre ser i lovforslaget en større forankring af det mellemkirkelige da stiftsrådene vil spille en mere central rolle i stifterne, end de mellemkirkelige stiftsudvalg gør.

Hvilken betydning forslaget får for det mellemkirkelige arbejde på stiftsplan, afhænger af hvordan de nye rammer udfyldes. Medlemmer af de mellemkirkelige stiftsudvalg vil på deres fælles møde med Det mellemkirkelige Råd i februar 2009 få mulighed for at drøfte hvordan man bedst sikrer det mellemkirkelige arbejde i stifterne.

Jørgen Skov Sørensen

- ▶ Europæisk generalforsamling i håbets tegn, side 2
- ▶ Levende breve til forfulgte kristne, side 2
- ▶ Anerkendelse af dåb højt på den økumeniske dagsorden, side 3
- ▶ Seminar i København om kirkernes holdning til seksualitet, side 3
- ▶ Kort nyt, side 3
- ▶ Gør konfirmandundervisningen en forskel?, side 4
- ▶ Ryst støvet af jer!, side 4

NYT udgives af Folkekirkens mellemkirkelige Råd www.interchurch.dk

Må frit gengives med angivelse af kilde.

Artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Det mellemkirkelige Råds holdning.

▶ Abonner på Nyt via e-mail

EUROPÆISK GENERALFOR- SAMLING I HÅBETS TEGN

Konferencen for Europæiske Kirker holder generalforsamling og fejrer 50-års jubilæum i 2009. Unge kan skrive et teologisk essay eller blive stewards.

”Kaldet til ét håb i Kristus”. Under dette tema samles kirkerepræsentanter fra hele Europa næste sommer til den 13. generalforsamling i Konferencen for Europæiske Kirker (KEK). Generalforsamlingen finder sted i den franske by Lyon d. 15.-21. juli. De delegerede fra KEKs godt 120 medlemskirker skal i løbet af disse dage udstikke rammerne for hvad KEK skal arbejde med i de kommende 6 år og vælge medlemmerne til den centralkomite som er organisationens øverste ledelse imellem generalforsamlingerne.

Generalforsamlingen er et mødested for kristne fra 30 lande i Europa — ortodokse, anglikanere og protestanter i alle afskygninger. KEK er den bredeste kirkeorganisation i Europa og har siden sin grundlæggelse i Danmark i 1959 spillet en vigtig rolle som brobygger og mødested imellem Øst og Vest, Nord og Syd på det ofte splittede kontinent. KEK danner ramme om både teologiske samtaler, fælles dialog med islam, lobbyarbejde overfor de europæiske institutioner og arbejde med flygtninge og indvandrere i Europa.

Håbet i Kristus - Skriv et essay!

Generalforsamlingens tema udspringer af et ønske om at sætte Kristus i centrum for mødet - og at inspirere til at se fremad. På generalforsamlingens hjemmeside assembly.ceceurope.org ligger allerede nu en **serie artikler om temaet**, og KEK har udskrevet en **teologisk essaykonkurrence** for unge under 30 år. Fristen for at bidrage er 15. februar 2009. Læs mere på interchurch.dk

Hvem deltager fra Danmark?

Folkekirkenes mellemkirkelige Råd har sammensat en delegation på fem personer. Delegationen ledes af Rådets næstformand, sognepræst Ruth van Gilse. De andre medlemmer er biskop Kresten Drejergaard, stud. teol. Johanne Langdahl Kristiansen, sognepræst Mette Ladefoged og cand. theol. ph.d. Marie Vejrup-Nielsen. Udover delegaterne deltager en række personer med andre opgaver fx omkring musik og andagtlivet på generalforsamlingen. Der vil også være deltagere fra Frelsens Hær i Danmark og fra Danske Kirkers Råd.

Bliv steward!

Unge under 30 år har mulighed for at komme med til generalforsamlingen som stewards. Ansøgningsfristen er 5. februar 2009. Læs mere på interchurch.dk

Levende breve til forfulgte kristne

FORMANDENS HJØRNE

En lille mellemkirkeligt sammensat gruppe med repræsentanter fra USA, Holland og Armenien besøgte i november i år den kristne mindretalskirke i Pakistan. Gruppen var udsendt af Kirkernes Verdensråd og er del af det program i Verdensrådet som kendes under betegnelsen ”Living Letters” – levende breve. Der er tale om solidaritetsbesøg. Repræsentanter for verdenskirken viser deres bekymring og solidaritet med kristne brødre og søstre gennem konkrete besøg i kød og blod. Levende breve.

Gruppen besøgte blandt andre biskopperne i Pakistans Kirke (Church of Pakistan), mødtes med kirkelige ungdomsgrupper, kvindegrupper og præster i kirkerne for at lytte, lære og drøfte situationen for det kristne mindretal i landet og den effekt det muslimske lands lovgivning har på kristne og andre svage grupperinger. Der var samtidigt møder med muslimske religiøse og politiske ledere hvor gruppen fik lejlighed til at udtrykke bekymring over de kristnes menigheders situation i Pakistan.

Det var denne form for solidaritet, levende tegn på bekymring og handling, Biskop Manu Rumalshah fra Peshawar Stift i Pakistans Nordvestlige Grænseprovinc, efterlyste, da han tidligere på året besøgte Folkekirkenes mellemkirkelige Råd. ”Vi lider dagligt under uretfærdig lovgivning, ødelæggelser af kirkens og kristnes ejendom - slet og ret gemene forfølgelser. Vi har brug for jeres opmærksomhed – behov for jeres bistand til at fortælle vores historier...”

En stor udfordring. En mellemkirkelig udfordring. Og en udfordring, vi som kirke og kristne i Danmark ikke kan sidde overhørig. Folkekirken og Det mellemkirkelige Råd har en opgave som kræver vores opmærksomhed. Gennem Kirkernes Verdensråd er vi med til at udsende delegationer i solidaritet med kristne mindretal i en række af de lande hvor kristnes rettigheder og identitet trædes under fode. Det er godt og fint at folkekirken gennem sit medlemskab i Verdensrådet kan være med i dette arbejde.

Men der er også et arbejde der skal gøres herhjemme. Ind i kirken her. Der skal berettes. Oplyses. Vi skal fortælle historier, som Biskop Manu så mindeligt bad os om at gøre. Vi skal bruge vore netværk i de internationale organisationer folkekirken er medlem af, drage fra deres viden og kompetencer – men opgaven at fortælle disse historier ind i folkekirken er vores egen. Og måske den vigtigste opgave for Det mellemkirkelige Råd i den verden, vi lever i ved udgangen af 2008.

ANERKENDELSE AF DÅB HØJT PÅ DEN ØKUMENISKE DAGSORDEN

Findes der én ting som de forskellige kirkesamfund kan blive enige om? Findes der bare ét synligt og konkret udtryk for kirkernes enhed på trods af alle andre forskelle? Det gør der måske, nemlig dåbens sakramente.

Inden for de seneste år er dåb kommet højt på den økumeniske dagsorden. Hvis kirkerne kan finde en fælles forståelse af dåben og en anerkendelse af hinandens dåbspraksis, så er der et fundament for kirkens enhed som det hidtil ikke har været muligt at opnå i bestræbelserne på at etablere fælles nadverbord.

I disse år finder der mange samtaler sted på højt niveau om anerkendelse af dåb. Det sker mellem protestanter og ortodokse; mellem lutherske kirker og baptister, og det sker i Kirkernes Verdensråds afdeling for "Tro og Kirkeordning" (Faith and Order) hvor Den romersk katolske Kirke også er medlem.

En fælles anerkendelse af dåb er ingen let sag, og spørgsmålet har da også højeste prioritet i det økumeniske arbejde. Nogle kirker anerkender kun troendes dåb (som modsætning til barnedåb); andre kirker anerkender kun dåb foretaget af ens eget kirkesamfund; mens nogle kirker anerkender enhver dåb foretaget i den treenige Guds navn.

Som noget helt nyt er spørgsmålet om den præcise formulering af dåbsordene ("Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn) kommet til debat. Anledningen er at nogle præster fra flere forskellige kirkesamfund har døbt i "Skaberens, Frelserens og Livgiverens Navn" eller lignende i stedet for den traditionelle formulering. Reaktionen herpå har været forskellige: Den romersk katolske Kirke har afvist at anerkende dåb uden de traditionelle dåbsord, mens fx Den norske Kirke anerkender en sådan dåb, men det er dog ikke tilladt præsterne at benytte sig af denne praksis.

Døbefonten i Københavns Domkirke
Foto: Ib Rasmussen, -Wikimedia.org

SEMINAR I KØBENHAVN OM KIRKERNES HOLDNING TIL SEKSUALITET

Den 19. september blev der i København afholdt et seminar om kirkernes holdning til seksualitet, herunder særligt spørgsmål om homoseksualitet. Det mellemkirkelige Råds arbejdsgruppe vedrørende Det lutherske Verdensforbund var arrangør af seminaret, og professor Jan-Olav Henriksen fra Norge var hovedoplægsholder.

Udgangspunktet for mødet var et studiedo-

kument fra Det lutherske Verdensforbund med titlen "Marriage, Family and Human Sexuality", hvor pointen er at man ud fra en luthersk forståelse godt kan have forskellige holdninger til seksualitet og homoseksualitet uden at det behøver at være kirkeadskillende. Emnet blev drøftet af repræsentanter fra forskellige dele af folkekirken.

Kort nyt

Konference om folkekirken og migrantmenigheder

Der er i dag over 200 migrantmenigheder i Danmark. I samarbejde med en række andre organisationer har Folkekirkens mellemkirkelige Råd i et et-årigt projekt sat fokus på forholdet mellem disse menigheder og folkekirken. På en konference i Vartov d. 7. januar bliver emnet belyst fra begge sider. Der er fri adgang. Tilmelding til 3311 4488 eller interchurch@interchurch.dk. Se mere på interchurch.dk

LVF søger ny generalsekretær

Det lutherske Verdensforbunds (LVF) generalsekretær, Ishmael Noko, fratræder sin post pr. 31. oktober 2010. Der er derfor nedsat en såkaldt «Search Committee» som i øjeblikket indhenter forslag til kandidater fra LVFs medlemskirker. Komiteen kommer med en indstilling til LVFs øverste ledelse, Council, som foretager den endelige udpegning på et møde i 2009.

Ishmael Noko kommer fra Zimbabwe og har været generalsekretær siden 1994.

Mellemkirkelig Facebook

Find interessefæller på facebook. Folkekirkens mellemkirkelige Råd har fået sin egen [facebookgruppe](#) med pt 36 medlemmer. Facebookbrugere kan også melde sig ind i gruppen [Grøn Kirke](#).

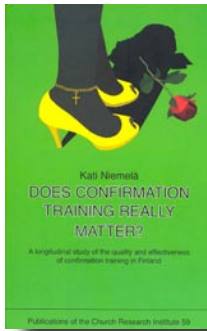
En bøn udefra

Herre, vi er på vej til mennesker, som ikke kan læse. Gør os til bibler, Herre! Gør os til bibler, så de der ikke kan læse bogen, kan læse den i os.

Missionsbøn fra Kina

GØR KONFIRMANDUNDERVISNINGEN EN FORSKEL?

Anmeldelse

Kati Niemelä har i sin bog undersøgt ikke blot konfirmationen i Finland, men også den længerevarende effekt af konfirmandforberedelse og konfirmation. Bogen er bygget op omkring et studie af konfirmanders holdning til kirke og kristendom mens de går til konfirmandforberedelse, og deres holdning til samme fem år efter

konfirmationen. Er der sket ændringer og hvorfor? Har det nogen betydning hvilken type konfirmandforberedelse, konfirmanderne deltog i – klasseundervisning, dagsmoduler, konfirmandlejr etc.?

Niemelä stiller mange spørgsmål og får svar på de fleste. Der er tale om en solid og grundig forskning med mange tal, tabeller og grafer som er utroligt gode at få forstand af. Skønt der naturligvis er forskel på den finske folkekirke og den danske ditto, er der alligevel mange tankegange og metodemæssige overvejelser i forbindelse med den finske konfirmandforberedelse der kan bruges også i en dansk sammenhæng.

Niemelä har undersøgt tre perspektiver: 1) Sammenhængen mellem konfirmandernes forventninger til konfirmandforberedelsen og deres erfaringer af den 2) Konfirmandernes tilfredshed med deres forberedelsestid 3) På hvilken måde forberedelsen har indfly-

delse på unge menneskers religiøse holdninger.

Både direkte efter forberedelsestiden og fem år efter er der tydelige tendenser til at der hvor konfirmanderne har oplevet et sammenfald mellem forventninger og faktiske forhold under forberedelsen, og hvor konfirmanderne har været mest tilfredse med formen, f.eks. typisk konfirmandlejr af længere varighed, der har konfirmanderne et tættere forhold til både kirke og kristentro – også fem år efter.

Resultatet er måske ikke vildt overraskende, men fornemmelser og antagelser er nu bekræftet med en grundig undersøgelse! Interessant er det at de som oplevede en dårlig/mislykket konfirmandforberedelsestid, fem år senere er endnu mere negative overfor kirke og tro end lige efter konfirmandforberedelsen.

Der kan sættes metodologiske spørgsmål ved denne type undersøgelse, men den bidrager til at belyse aspekter af konfirmandforberedelsen på en fornuftig og redelig måde. Bogen kan varmt anbefales til folk, der har en særlig interesse for konfirmandforberedelse og for folk med religionssociologiske interesser.

Leise Christensen, lektor på Teologisk Pædagogisk Center

Kati Niemelä: Does Confirmation Training Really Matter? Publications of the Church Research Institute 59, Tampere 2008, 202 s.

OPSANG!

RYST STØVET AF JER! - EN KÆRLIG OPSANG

Lad mig begynde med at slå fast at aldrig har der været mere brug for et mellemkirkeligt råd. Aldrig har behovet været større for kontakt, forbindelser og vidensopsamling om andre kirker og kirkesamfund og deres kontakt til andre religioner og religiøse bevægelser.

Siden Muhammedkrisen har det været klart for de fleste danskere at tro og religion er globale i deres væsen. Det er ikke noget vi bare går og putter med for os selv i skikkelse af en fredssommelig og velnæret folkekirke. Det er derude, og det rører på sig. Og hvad de to mest fremtrædende aktører på scenen – islam og kristendom – angår, så optræder de globalt set i skikkelser vi i en europæisk kirkelig sammenhæng ikke altid forstår, endside sympatiserer med.

For så vidt gør vi i de europæiske kirker os en masse erfaringer. Det religiøse opbrud berører os på en masse forskellige måder. Vi har meget at tale om, og Det mellemkirkelige Råd har en tung og vigtig opgave at løfte.

Men er I for alvor sporet ind på den vigtige opgave? Hænger I ikke – som vi folkekirkelige aktører

let får for vane – lidt for fast i det gamle verdensbillede? Er der ikke gået for meget organisation i den: lange samtaler på kryds og tværs, som I nok finder vigtige og betydningsfulde, men som – brutalt udtrykt – rager meget få uden for de indforståedes rækker?

Måske rører jeg her ved noget indgroet – en særlig samtale- og resolutionskultur – i og omkring Folkekirkens mellemkirkelige Råd. Og måske gør min manglende viden min kritik overfladisk. Ikke desto mindre tror jeg, at mange flere ville få en meget større interesse for jeres arbejde hvis I formåede at løfte det ud af de gamle indforståede spor og ind i den nye påtrængende globale og multireligiøse virkelighed, og alle de udfordringer den fører med sig.

Med andre ord: lidt mindre organisation, lidt færre rådsmøder, samtaler og resolutioner, lidt mere erfaringsudveksling, vidensopsamling og udadventt kommunikation. Så tror jeg, at I ville kunne vinde den aktualitet og være den folkekirkelige nødvendighed der for mig at se er dalet en del støv ned over.

Henrik Wigh-Poulsen, domprovst